

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘

ความสุขอยู่ที่ใจ

ไปกรุงเทพก็เทศน์หลักใจแหละ ชาวพุทธเราในเมืองไทยนี้เหลวไหลมาก เรื่องหลักใจไม่มีเลย ดูแล้วดูไม่ได้ว่าเงินเลย เพราะฉะนั้นจึงเทศน์หลักใจให้ได้ยึดไม่เงินจะจมนกันหมดจริง ๆ ทั้ง ๆ ที่ว่าโลกเจริญ ๆ มันเจริญด้วยฟันด้วยไฟ ไม่ได้เจริญด้วยความสงบร่มเย็นอะไรเลย ต่างคนต่างดิ้นต่างตืดเป็นบ้าเต็มโลกเต็มสงสาร ยังไม่ได้มองดูหัวใจเจ้าของเลย มันโง่งขนาดไหนมนุษย์ เราอยากพูดให้ชัดอย่างนี้นะ ก็ความจริงเป็นอย่างนั้นจะให้ว่ายังไง ท่านผู้ครองความสุขท่านครองที่หัวใจต่างหาก ท่านไม่ได้ครองที่สมบัติเงินทองข้าวของอะไร อันนั้นเครื่องประดับเท่านั้นละ ถ้าเราดีมันก็ดีพอใช้ได้ ถ้าเราไม่ดีอันนี้ก็มาเป็นไฟเผาเราอีกถ้าหัวใจไม่ดีเสียอย่างเดียวเท่านั้น

หลักใจเป็นของสำคัญ ๆ ในโลกอันนี้มีหลักใจเท่านั้น ถ้าหลักใจเหลวเสียอย่างเดียวหมดท่าเลย ดูไปไหน ๆ มันจะดูไม่ได้ลูกตาจะแตก มีแต่เรื่องกิเลสถลุงหัวใจคน ถลุงกิฬามารยาทอาการแสดงของคนทั้งนั้น ไม่มีธรรมเลยจะทำยังไง ว่าชาวพุทธ ๆ ไปกรุงเทพคราวนี้เทศน์แต่เรื่องหลักใจแหละ ไม่มีความระลึกไว้ในใจเจ้าของเลย มองเข้ามานี่สักนิด ๆ วันหนึ่ง ๆ ก็ยังดีนะ ถ้ามองเข้ามานี่มันได้สตินะ เช่น พุทโธ ระลึกปั๊บมันได้สติ ระลึกถึงความตายก็ได้สติ ระลึกถึงความโลภด้วยธรรมะก็ได้สติ ระลึกถึงความโลภด้วยกิเลสแล้วไปใหญ่ ถ้าระลึกถึงความโลภด้วยธรรมะแล้วได้สติ ๆ ความโกรธก็ได้สติ ราคะตัณหาได้สติทั้งนั้นถ้าระลึกทางธรรมนะ มันเป็นการยับยั้งกัน ๆ อยู่ตลอดเวลา นี่มีแต่ปล่อยตัว ๆ เลอะเทอะไปหมดจะทำยังไง

ยิ่งจวนจะตายเท่าไรยิ่งได้เห็นเหตุเห็นการณต่าง ๆ เป็นฟันเป็นไฟเข้ามันอดห่วงใยไม่ได้ก็แผดออกมาบ้างซิจะว่าไง แผดออกมาด้วยความเมตตาเสียหายตรงไหน ไม่ได้แผดออกมาด้วยความโมโหโทโสนี่นะ โธ มันน่าสงสาร แล้วเจ้าของไม่สนใจแก้เจ้าของเสียด้วย ไฟเผาหมดทั้งตัว ๆ มองเห็นแดงโร่ ๆ เจ้าของยังเป็นบ้าไม่ได้มองดูหน้าดูหลังอะไรเลย ถ้าระลึกพุทโธเสียคำหนึ่งปั๊บ ไฟจะสงบ ๆ ระลึกธัมโม ระลึกสังฆโ ระลึกถึงความตายเจ้าของ ระลึกถึงความโลภถึงเรื่องมันทำลายเรา มันจะย้อนเข้ามา ๆ รู้สึกตัว ๆ จิตสงบจะไม่ตื่นตีดนัก

เดี๋ยวนี้มันตื่นตืดเพราะไม่ได้รู้เรื่องธรรมะเหล่านี้ซิ หลักใจไม่มีจะทำยังไง เอ้าจริง ๆ นะมองไปไหนเป็นไฟไปหมดทั่วโลกดินแดน เขาจะว่าหลวงตาบ๊วเป็นบ้าเรายอมรับเป็นบ้าแบบนี้ละ เป็นบ้าแบบพระพุทเจ้าแนะนำสั่งสอนมานี้ ก็เห็นอยู่จะให้ว่า

ยังงี้ เมื่อไม่เห็นก็บอกไม่เห็น มันเห็นอยู่จะให้ว่ายังงี้ เป็นฟินเป็นไฟอยู่ทั่วโลกดินแดนยังดินเป็นบ้ำกันอยู่ ข้าจะเอาอย่างนั้น ข้าจะเอาอย่างนี้ ข้าจะเอาอันนั้น ข้าจะเอาอันนี้เป็นบ้ำ มีแต่ไฟเผา เผาเรื่อย ว่าเท่าไรก็เผาเข้ามา ๆ ยังไม่รู้ตัวเลยนี้ทำยังงี้ มันโง่ขนาดไหนมนุษย์

เราไปมองโน่นมหาเศรษฐีมีเงิน เราไม่ได้มองมหาไฟบรรลัยกัลป์เผาหัวใจ เรามองดูแต่สมบัติเงินทอง ที่ไหนก็มีดอดอยากอะไร เต็มบ้านเต็มเมืองอยู่ที่นี่ มันดอดอยากที่หัวใจไม่มีสุขนั้นซี มันดอดอยากตรงนั้นนะให้ดูให้ตึนะ อย่าว่าหลวงตาบ้าหาเรื่อง ไม่ได้หาเรื่อง สอนคนให้เป็นคนดีให้เป็นคนสงบสุขเพราะไฟเผาหัวใจนี้จะผิตไปไหน อ้อยมันนำทุเรศจริง ๆ นะ ไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลยจะทำยังงี้ ไม่ว่าเด็กไม่ว่าผู้ใหญ่ ไม่ว่าชาติชั้นวรรณะใดเป็นบ้ำด้วยกันหมดจะทำยังงี้

เทศน์อย่างนี้ก็กิเลสมันก็หัวเราะอีก กิเลสมันโกรธแค้นนะ พุดอย่างนี้เข้าใจหรือเปล่า เพราะเทศน์ตีหัวกิเลสนี้ ถ้าผู้ต้องการความจริงแล้วจะจับบู้บ ๑ ๑ เอาเลย ได้มาเป็นคติ ๑ เลย แต่นี่มันไม่ต้องการธรรมะนะซีถึงเทศน์อย่างนี้ไม่ได้ เทศน์ไปหาอะไรเกิดประโยชน์อะไร สิ่งใดทำอะไรลงไปก็หวังประโยชน์ ไม่เกิดประโยชน์ทำไปทำไม เห็นอยู่รู้ก็เหมือนไม่รู้ไม่เห็น ตาบอดหูหนวกไปอย่างนั้นแล้ว

เรื่องอิจฉาบังเบียดเสียดสี่ซึ่งกันและกันมาจากตัวเตี้ยวันนี้ ตัวไฟตัวนี้ มันไม่ได้หวังน้อยนะกิเลสตัวนี้มันจะใหญ่กว่าโลก ๆ ทุกอย่าง มันไม่ได้หวังให้น้อยกว่าใครนะมันใหญ่กว่าโลก เพราะฉะนั้นต่างคนต่างหวังใหญ่กว่าโลกมันถึงชนกัน ๆ กัดกันเหมือนหมา หาคความสงบร่มเย็นที่ไหนได้ โรคอิจฉาพยาบาลทอฆาตจวงเวรกันมีแต่ตัวเตี้ยวันนี้หวังใหญ่ ๆ ถ้าระลึกถึง พุทโธ อัมโม สังโฆ ระลึกถึงความโลภที่มันเป็นภัยต่อตัวเอง เพื่อเป็นอรรถเป็นธรรม ระลึกถึงความโกรธที่เป็นฟินเป็นไฟเผาไหม้ตัวเอง ระลึกถึงราคาต้นทุนที่มันพาดิตพาดินเป็นบ้ำนี้ ด้วยความเป็นธรรม ๆ แล้วมันจะเหมือนกับเหยียบเบรกห้ามล้อแล้วมันจะชะงัก ๆ เหยียบหลายครั้งหลายหนก็อ่อนตัวลง ๆ จนอยู่ในระดับพอดี เท่านั้นคนเราก็คือสุข สิ่งเหล่านั้นก็กลายเป็นสุขด้วยกันหมด สมบัติเงินทองข้าวของมีมากมีน้อยถ้าใจมีความสุขเสียอย่างเดียว หรือมีความสงบรักษาตัวเสียอย่างเดียวมันก็ดีไปหมด แต่นี่เจ้าของเป็นไฟจะให้สิ่งเหล่านั้นมาเป็นความสุขได้ยังงี้ มีแต่มันจะเผาช่วยเผานั้นละ

จวนจะตายเท่าไรยังเป็นห่วงเป็นใยมาก เพราะฉะนั้นคำพูดถึงเด็ดขาดลงไปเรื่อย ๆ เผ็ดร้อนไปเรื่อย ๆ เตี้ยเขาจะว่าหลวงตานี้จวนจะตายเท่าไรยังงี้โมโหโทโสมากเขาอาจจะว่าก็ได้ ถ้าเขาวาก็ปล่อยให้เขาว่า ผู้ที่ต้องการความจริงมีอยู่เราต้องการคนนั้นต่างหากนี่นะ คนประเภทอื่นเราไม่สนใจ ประเภทที่ว่าอย่างนั้นเราไม่สนใจ เราสน

ใจผู้ต้องการความจริงมีอยู่ ผู้ที่จะยึดเอาหลักเอาเกณฑ์มีอยู่ เราพูดเพื่อผู้นั้นต่างหาก พวกโกโรโกโสเราไม่สนใจ แม้ขวางทางอยู่เราจะข้ามไป เราไม่ได้สนใจคนประเภทนั้น ไม่เกิดประโยชน์อะไรคนหนักโลก

นี่ซีที่เทศน์ตั้งแต่ ๐๕-๐๖ มาจนกระทั่งถึง ๒๕๒๐ ไม่อึดเทปนะ เพราะเทศน์ เผ็ดร้อน เทศน์สอนพระฟัง เทศน์อย่างถึงพริกถึงขิงถึงเหตุถึงผลถึงหัวกิเลสจริง ๆ แล้วคนทั้งหลายเขาจะฟังไม่ได้ ไม่อึดเทป เทศน์ปล่อยออก ๆ เลยไม่อึดเทป ที่นี้คิดไป ๆ ทบทวนไปมาเราจะเอาคนโง่นั้นเหอเป็นประมาณ นั้นมันพับเข้ามาแล้ว คนโง่คนโกโรโกโสนั้นเหอคนจะครองบ้านครองเมืองครองศาสนา เอาเป็นประมาณได้คนประเภทนั้นเหอ คนดีต่างหากคนมีความเฉลียวฉลาด คนหาหลักความจริงต่างหากจะครองบ้านครองเมืองครองอรรถครองธรรม เทศน์ไปผู้ไม่ต้องการก็อย่าเอาซี ผู้ดีมีอยู่ได้คนดีเพียงคนเดียวชนะคนชั่วตั้งร้อยคน เอาตรงนี้

เพราะฉะนั้นจึงให้อึดเทปนะ ตั้งแต่ ๒๕๒๑ มาเริ่มอึดเทปมา จะเผ็ดร้อนไม่เผ็ดร้อนก็ไม่สนใจกับใครที่นี้เมื่อได้พิจารณาถึงเหตุผลแล้ว เพราะฉะนั้นจึงเทศน์เรื่อยมา แม้เช่นนั้นก็ไม่เต็มร้อยแหละ ให้เต็มไม่เต็ม ถ้ามีเทปอยู่แล้วไม่เต็ม ถ้าไม่มีนี่เต็ม เห็นวเลย ถ้ามีไม่เต็ม เขาจะว่าหลวงตาบัวจวนตายเท่าไรยังเป็นบ้าอาละวาด อาละวาดกิเลสเหยียบหัวคนต่างหาก เราไม่ได้อาละวาดคนนี่นะ มองไปเหมือนพินเหมือนไฟเผาไหม้ โห ทุเรศ เพราะฉะนั้นจึงอัครรรยพระพุทธเจ้าละซิ จำเห็นหมดเลยเป็นยังงี้ ๆ เห็นหมดเลย นั่นละธรรมะเหนือโลก มองดูโลกชัดเจนจ้า โลกวิทู รู้แจ้งจ้า

พวกเราอยู่ในกองไฟ จับลากออกจากกองไฟยังไม่อยากออกนะ ยังบินเข้าหาพินหาไฟอยู่นั้น สมบัติในกระเป๋าเราสมมุติว่ามี ๒๐๐ บาท ความฉลาดเอาไปใช้เสียร้อยบาท เป็นประโยชน์เต็มร้อย ความโง่เอาไปใช้เสียร้อยบาท ทำลายเจ้าของเต็มร้อย นั่นอย่างนั้นละ เงินในกระเป๋าของคนคนเดียวก็ตาม แยกออกเป็นสองร้อยบาท ร้อยบาทนี้ให้กิเลสแห่งความฉลาดเอาไปใช้ เกิดประโยชน์เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ อันนี้เอากิเลสแห่งความโง่ไปใช้เอามาเผาเจ้าของร้อยเปอร์เซ็นต์ เงินของคนคนเดียวนั่นแหละ แยกกันได้อย่างนั้นแหละเงิน สมบัติเงินทองเจ้าของพาดิ-ตี เจ้าของพาเป็นไฟเป็นไมใช้ว่าเป็นเงินเป็นทองแล้วก็จะดีอย่างเดียว มันไม่ดีกับเจ้าของต่างหาก สิ่งเหล่านั้นเป็นเครื่องส่งเสริม เป็นเครื่องกดถ่วง เป็นเครื่องมือ ถ้าใจเสียเสียอย่างเดียวแหลกหมด

ใครข้ามธรรมะพระพุทธเจ้าไป ข้ามไปเท่าไรก็ลงกองไฟ ๆ ทั้งนั้นไม่มีทางดีแหละ ถ้ายอมรับธรรมะพระพุทธเจ้าแล้วจะค่อยสงบร่มเย็นไปเรื่อย ๆ แม้ที่สุดในครอบครัวเหยาเรือนสามีภรรยาที่ไม่แตกแยกจากกัน ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ต่างคนต่างยอม

รับเหตุผล ใครผิดยอมรับว่าผิด ใครถูกยอมรับว่าถูก แล้วอยู่ด้วยกันได้จนกระทั่งวันตายไม่มีทะเลาะเบาะแว้งกัน ถ้าลองคนหนึ่งเป็นพาล คนหนึ่งเป็นบัณฑิต คนหนึ่งดีคนหนึ่งชั่วต่อยกันทั้งวันนั่นแหละ กัดกัน หมาตัวดีเลยแหลกลหมาบ้ามันไล่กัดเอา

นี่เราพูดถึงเรื่องธรรม เป็นอย่างนั้นแหละธรรม ท่านตบแต่งหาความสงบสุขร่มเย็นให้พวกเราทั้งหลายทั้งนั้นนะธรรม ไม่มีคำว่าแตกว่าแยก ไม่มีคำว่าทำลายนะธรรมมีเท่าไรเป็นคุณทั้งนั้นแนะนำสั่งสอนโลก แต่โลกไม่ยอมฟังมันเอาแต่เรื่องของกิเลสกล่อมหัวใจ เครื่องล่อของมันคือความอยากความทะเยอทะยาน ล่อตลอด ๆ เราก็ตื่นตายกับความอยากความทะเยอทะยานแล้วเป็นบ้ากัน แล้วไฟเผาเอา ๆ ยังไม่รู้จะทำยังไง ไม่งั้นจะว่าโง่หรือมนุษย์เรา มันฉลาด-ฉลาดตามแนวกิเลสต่างหากไม่ได้ฉลาดตามแนวธรรมนี่นะ ตามแนวกิเลสมันก็เป็นพินเป็นไฟเผาเจ้าของ ฉลาดตามแนวธรรมก็เป็นความสงบร่มเย็น แต่นี่มันไม่ไปทางนี้ซี

วัดใหม่เราน้ำในสระใหญ่ไม่ทราบมีหรือไม่มี นี่เราทำสระใหญ่ไว้ ๔ ไร่ เราจะสูบน้ำไว้เต็มให้นกเปิดน้ำมาอาศัยอยู่ในนั้น เพราะพวกนี้มันชอบอยู่กับพระ พวกนกเปิดน้ำฉลาดมากนะมันเคยอยู่กับพระ เพราะฉะนั้นมันถึงมาสระเล็ก ๆ อยู่ในครัวเรานี่ มันมาบ่อนะมันมาดูลาดเลามาเล่นน้ำอยู่นั้นที่ละตัวสองตัว เราเดินผ่านไปบนคูสระเขาก็เล่นน้ำอยู่นั้นเฉย หือ สูดูลาดเลาเหอ น้ำไม่มีมากแหละแต่ถ้าสูมามาก ๆ จะสูบน้ำให้ แต่นี่สระมันแคบ เขามาบ่อยมาเขาไม่ได้กลัวพระนี่ เขาเล่นน้ำสบายเหมือนสัตว์บ้านนะ เล่นน้ำเราเดินไปบนคูสระ เขาเล่นน้ำเฉยนี้แสดงว่าเขาเคยอยู่กับพระมาแล้วพวกนี้ เขามาดูลาดเลาถ้าสมมุติว่าควรอยู่ได้เขาจะชวนหมู่เพื่อนเขามาอยู่ ความหมายว่านั่น เพราะฉะนั้นเราจึงทำสระใหญ่ให้ ๔ ไร่เต็มเลย เราจะสูบน้ำจากข้างนอกเข้ามา เปิดน้ำหรือสูบน้ำเข้ามาให้เต็มสระแล้วให้นกเปิดน้ำมาอาศัยที่นั่น สงสารสัตว์

วัดหลวงพ่อดันนั้นเต็ม แต่ก่อนก็หลวงพ่อบัว นั้นเห็นใหม่อำนาจาสนามันต่างกันนะมนุษย์เรา หลวงพ่อบัวมีชีวิตอยู่นกเปิดน้ำเต็มสระอยู่ในวัดเลยนะ เต็มจริง ๆ ไม่ใช่ธรรมดานะ เวลาเขาบินขึ้นนี้มีดฟ้ามั่วดินเวลาหลวงตาบัวอยู่ พอหลวงตาบัวตายแล้วค่อยร่อยทรอลง ๆ หายเงิบไม่มีเลยแปลกอยู่นะ อำนาจาสนามันอยู่ลึกลับ ๆ เป็นเครื่องดึงดูดกัน พอหลวงตาบัวเสียไปเท่านั้นแหละพวกนี้ก็ค่อยร่อยทรอไป ๆ แล้วหายเงิบไปเลยไม่มี แต่ก่อน โถ ที่ไหนจะมากยิ่งกว่านั้น เขาอยู่กับคนเขาเย็นใจสบาย คนเดินไปเดินมาเขาก็อยู่ของเขา คือเขาเป็นสัตว์บ้านแล้วไม่เป็นสัตว์ป่าแหละ เพราะฉะนั้นเขาจึงแอบมาเรื่อย

เวลาเราไปเราก็พูดกับเขา หือ สุมหาตุลาตเลาเทรอ น้ำไม่มีนะสระน้อยเราว่า
งั้น เขามาทีละตัวสองตัวมาลอยน้ำเล่นอยู่นั้น เขาเฉยนะกับเราไม่กลัว เราจนสงสัยว่า
ใครเอานกเป็ดน้ำมาปล่อยทำไมถึงได้เชื่องเอานักหนา ถ้าใครแถวนั้นก็ไม่มีตามทั้งวัด
ก็ไม่มี ไปดูวันหลังหายเจียบ ไปแล้ว อีกสี่ห้าวันมาอีก วันหลังไปดูอีกหายเจียบอีก เขา
มาดูเฉย ๆ ไม่ใช่ชนกเป็ดที่เรามาปล่อยนะ เขามาดูแล้วเขาก็ไปของเขา นี่ถ้ามีน้ำมาก
ทดลองดูอยู่เย็นเป็นสุขแล้วเขาก็จะมาแหละ เราจึงต้องเตรียมสระน้ำไว้ บางทีอาจจะ
ขยายไปอีกก็ได้ถ้ามีมากขึ้น จะขยายสระเข้าไปข้างในอีก ๒ ไร่ รวมเป็น ๖ ไร่ก็กว้าง
เพราะเนื้อที่มันสามร้อยกว่าไร่ สัตว์จะได้อาศัย

ที่นี้จะให้พร